

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Гендерний підхід в освіті і вихованні
Освітня програма	Початкова освіта
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Баліка Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання РДГУ.
CV викладача на сайті кафедри	https://ktimv.itup.com.ua/?page_id=1226
E-mail викладача	liudmyla.balika@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: сформувати у здобувачів вищої освіти гендерну компетентність, уявлення про розвиток і становлення особистості дівчини й хлопця з погляду гендерного підходу, про гендерні відмінності й гендерні відносини між учнями; навчити використовувати гендерний підхід у повсякденній професійній діяльності педагога задля створення умов для формування культури поведінки дівчат і хлопців з урахуванням як їх статевої приналежності, так і вікових, індивідуальних, психологічних особливостей, їх культурного оточення й соціальних запитів.

Завдання курсу:

- розвивати у здобувачів усвідомлення понять «гендер», «гендерний підхід», «фемінний», «маскулінний», «андроґінний», «освіта й виховання», «гендерно чутливий»;
- надати здобувачам освіти системні знання в галузі гендерної складової освітнього процесу, уміння добирати методи, форми, прийоми формування гендерно чутливого освітнього середовища;
- розкрити особливості педагогічної діяльності педагога під дією гендерних стереотипів при вихованні особистості учнів, а також сприяти розвитку усвідомлення здобувачами гендерного підходу й використання його в майбутній професійній діяльності;
- розкрити особливості гендерної освіти й виховання учнів, сформувати навички гендерного аналізу в педагогічній діяльності;
- забезпечити подальший розвиток гендерно орієнтованої спрямованості, гендерної чутливості та гендерної толерантності у майбутніх педагогів у їх професійній діяльності.

Інтегральна компетентність. Здатність виконувати завдання дослідницького та/або інноваційного характеру в професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності у сфері початкової освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-5. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК-7. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК-5. Здатність планувати, організовувати й управляти робочими та освітніми процесами в початковій освіті, прогнозувати та оцінювати їхні результати, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи гендерного підходу.

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи гендерного підходу.

Тема 2. Становлення гендерного підходу в історії освіти й педагогіки. Історичний екскурс в систему освіти й виховання дітей різної статі.

Тема 3. Класики вітчизняної педагогіки про гендерну освіту й виховання

Змістовий модуль 2. Статеві і гендерні відмінності. Особливості гендерного становлення особистості в онтогенезі.

Тема 4. Антропометричні виміри різностатевості.

Тема 5. Гендерна ідентичність особистості.

Тема 6. Особливості гендерної ідентифікації на різних етапах вікового розвитку.

Змістовий модуль 3. Гендерний підхід у соціумі, освіті і вихованні.

Тема 7. Гендерна соціалізація. Агенти гендерної соціалізації особистості.

Тема 8. Гендерні стереотипи у суспільстві, освіті й вихованні.

Тема 9. Гендерні відмінності і їх врахування в освіті й вихованні. Особливості навчання й виховання дівчат і хлопців.

Тема 10. Гендерний аналіз занять, уроків і виховних заходів. Гендер і робота педагогом.